

UNIVERZITET U TUZLI
Filozofski fakultet
Studijski odsjek: Socijalni rad

STUDIJSKI PROGRAM
II ciklus studija
Za akademsku 2012/2013. godinu

Modul- Socijalni rad

dr. Tihomila Markovića 1, 75 000 Tuzla,
Tel.: 00387 (0)35 306 330, 306 331, Fax.: 306 332,
<http://www.ff.untz.ba>
studentska služba: 035/306-365

Obavezni sadržaj studijskog programa koji se realizuje **za akademsku 2012/13. godinu:**

OPĆI DIO

I Stručni i akademski naziv i stepen koji se stiče završetkom studija I ciklusa

Završetkom studija II ciklusa student stiče akademsko, odnosno stručno zvanje magistar socijalnog rada a u skladu sa Pravilnikom o akademskim i stručnim zvanjima i načinu njihovog korištenja koji donosi Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta Tuzlanskog Kantona.

II Uslovi i upis na studijski program

Pravo učešća na Konkursu za upis imaju kandidati državljani Bosne i Hercegovine, strani državljani i lica bez državljanstva sa završenom dodiplomskim studijem ili I ciklusom studija socijalnog rada te srodnih društvenih i humanističkih fakulteta (socijalne pedagogije, psihologije, sociologije, prava, pedagogije), s tim da ukupan broj kredita iz dodiplomskog odnosno I ciklusa studija ne bude manji od 240 ECTS.

Odluku o upisu kandidata koji su završili studij koji nije bio zasnovan na ECTS sistemu donosi Naučno nastavno vijeće a konačnu odluku o upisu svih kandidata donosi Senat Univerziteta u Tuzli.

III Naziv i ciljevi studijskog programa

Nastavni plan II ciklusa studija urađen je na osnovu analize trendova u okruženju a u skladu sa Pravilima Univerziteta te obavezama Filozofskog fakulteta studijskog odsjeka Socijalni rad da organizuje nastavu na II ciklusu studija.

Studenti slušaju obaveznu grupu predmeta čijim polaganjem ostvaruju različit broj ECTS te dobijaju određen broj ECTS na osnovi izrade završnog rada.

Ciljevi studijskog programa su navedeni u nastavnom programu za svaki predmet.

IV Trajanje II ciklusa i ukupan broj ECTS bodova

Trajanje u godinama:	jedna (1)
Sedmica godišnje:	trideset (30)
Ukupno ECTS:	60 ECTS

Studijski program II ciklusa *Socijalni rad* traje jednu akademsku godinu. Nastava se izvodi tokom dva semestra (zimski i ljetni) u toku ove jedne akademske godine, a svaki semestar traje 15 sedmica. U toku ove akademske godine student sluša 5 predmeta, koji ukupno nose 30 ECTS, dok izrada završnog magistrskog rada iznosi 30 ECTS. Tako student stiče ukupno 60 ECTS kredita da bi stekao akademsko zvanje magistra.

Predmeti na studijskom programu nose odgovarajući broj kredita što je utvrđeno nastavnim planom i programom. Nastava je preraspoređena tako da se 5 predmeta izvode u zimskom semestru kroz 15 sati nastave sedmično (225 sati kontakt nastave u semestru). Student ima pravo na odobrenje teme za izradu završnog rada sticanjem statusa studenta drugog ciklusa. Završni magistrski rad boduje se sa 30 ECTS. Ukupan broj kredita koji student treba skupiti na kraju master studija Socijalni rad je 60 ECTS po godini odnosno 30 ECTS po semestru.

V Kompetencije i vještine koje se stiču kvalifikacijom (diplomom)

II ciklus studija Socijalnog rada studentima nudi dodatno teorijsko i praktično obrazovanje iz područja struke. Studenti će tokom studija biti osposobljeni za viši nivo kritičkog prosuđivanja i analiziranja literature te samostalno istraživanje u oblasti socijalnog rada. Studenti će također biti osposobljeni za izradu master teze što podrazumijeva sposobnost za naučni pristup u analizi i prezentiranju tema iz savremenog okruženja.

Stečeni stepen magistra socijalnog rada studentima daje pravo korištenja zaštićenog stručnog zvanja te pravo na samostalni rad u institucijama socijalne zaštite (centri za socijalni rad, ustanove za zaštitu djece ometene u razvoju, savjetovališta za mlade, za brak i porodicu, u centrima za liječenje bolesti ovisnosti, disciplinskim centrima, kazneno-popravnim domovima, kazneno-popravnim zavodima (otvorenog, poluotvorenog, zatvorenog tipa), i službama za stare, osobe sa invaliditetom, i druge specijalne i društvene probleme) u ustanovama i službama zdravstvene djelatnosti (ustanovama za mentalno zdravlje i savjetovalištim i dr.), u institucijama državne uprave i lokalne samouprave (ministarstvima unutrašnjih poslova, naročito odjeli za maloljetničku delinkvenciju, sudovi, tužilaštva), u obrazovanim institucijama (kao dio specifičnih timova u školama, posebno u specijalnom vaspitanju i obrazovanju), u predškolskim ustanovama, ustanovama osnovnog i srednjeg obrazovanja, pedagoškim zavodima, centrima za odgoj djece i mladih, u službama i ustanovama za zapošljavanje, u socijalno-humanitarnim organizacijama, u institucijama za djecu i omladinu, za društvenu zaštitu djece, itd.

Pored toga magistri socijalnog rada će biti osposobljeni da rade kao samostalni stručnjaci u oblasti socijalnog rada i socijalne politike, rukovodioci socijalnih odjela, rukovodioci socijalnih službi, lobisti, animatori socijalnih zbivanja, te samostalni stručnjaci i rukovodioci iz domena socijalnog rada.

Po okončanju II ciklusa studija studenti će biti u stanju:

- da samostalno primjenjuju znanja i vještine u planiranju, kreiranju i realiziranju kompleksnih programskih projekata u socijalnom radu i socijalnoj politici,
- da samostalno obavljaju supervizijske i menadžerske dužnosti u socijalnom radu i socijalnoj politici,
- da upravljaju organizacionim formama u oblasti socijalnog rada i socijalne politike,
- da kreiraju starteške dokumente i upravljaju njihovom izvedbom u području socijalnog rada i socijalne politike.
- da samostalno kreiraju i realiziraju istraživanja u oblasti socijalnog rada i socijalne politike,
- da stalno kreiraju i realiziraju sve faze socijalnih istraživanja i monitoringa
- da daju kvalificirane dijagnoze i prijedloge vezane za unaprjeđenje socijalnog rada te da obavlja sve druge poslove vezane za socijalni rad i socijalnu politiku
- da učestvuje u procesu edukacije svih socijalnih profila na prvom stupnju obrazovanja
- da se uključe u doktorski studij iz oblasti socijalnog rada i socijalne politike.

VI Uslovi prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studiranja

Studentu se može omogućiti prelazak sa jednog studijskog programa na drugi studijski program pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja na II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Studentu drugog Univerziteta također se može omogućiti prelazak sa istorodnih odnosno sličnih akreditovanih studijskih programa na studijski program II ciklusa studija socijalnog rada također pod uslovima i postupku utvrđenim Pravilima studiranja II ciklusu studija na Univerzitetu u Tuzli.

Prelazak sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija je moguć samo ako student ima preduslove navedene u nastavnom programu izabranog predmeta. Priznavanje položenih ispita se vrši u skladu sa Pravilima studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli. Odluku o priznavanju položenih ispita i prelaska sa drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih oblasti studija, donosi Naučno-nastavno vijeće Fakulteta.

VII Uslovi upisa u sljedeći semestar, odnosno narednu godinu studija, te način završetka studija

Student upisuje sljedeći semestar nakon odslušanih predmeta u prethodnom semestru, što ovjerava predmetni nastavnik svojim potpisom u indeksu.

Završni rad student može predati Naučno-nastavnom vijeću na ocjenu, kada ostvari sve ECTS bodove predviđene za nastavne predmete i ukoliko je završio sve finansijske i druge obaveze utvrđene Pravilima studiranja II ciklusa studija na Univerzitetu u Tuzli.

II ciklus studija se završava izradom i odbranom završnog rada.

VIII Način izvođenja studija

Studij je organizovan kao redovni i izvodi se putem predavanja, vježbi kao i konsultacija.

Odluku o organizovanju i izvođenju nastave utvrđuje Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta nakon okončanja konkursa za prijem kandidata.

IX Druga pitanja od značaja za izvođenje studijskog programa

U cilju organizovanja i rukovođenja radom II ciklusa studija, dekan Fakulteta imenuje voditelja II ciklusa studija, iz reda nastavnika koji učestvuju u izvođenju nastave za upisanu generaciju. Voditelj II ciklusa studija se imenuje na period od početka do okončanja studija upisane generacije studenata.

Na osnovu pismenog izjašnjenja studenta, uz saglasnost predloženog mentora, Naučno-nastavno vijeće Fakulteta donosi Odluku o imenovanju mentora. Mentor je u pravilu nastavnik kod koga je student slušao predmet.

X Spisak obaveznih predmeta

1. Lista nastavnih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS bodova:

Prva godina	ZIMSKI SEMESTAR				LJETNI SEMESTAR			
	P	A	L	ECTS	P	A	L	ECTS
Predmet								
Savremena socijalna politika	3	1	0	6				
Metodologija istraživanja u socijalnom radu i socijalnoj politici	3	1	0	6				
Institucionalni i vaninstitucionalni programi u resocijalizaciji	3	1	0	6				
Socijalni rad i prevencija delinkvencije mladih	3	1	0	6				
Novi socijalni rizici	3	1	0	6				
Izrada završnog rada								30
Ukupno kredita				30				30
UKUPNO								60

2. Nosioci izvođenja nastave

Naziv predmeta iz plana i programa	Fond sati			Sem	ECTS	Nosilac izvođenja nastave
	P	AV	LV			
Savremena socijalna politika	3	1	0	I	6	dr. sc. Behija Čišić, vanr. prof. mr.sc. Asim Pandžić, viši ass.
Metodologija istraživanja u socijalnom radu i socijalnoj politici	3	1	0	I	6	dr. sc. Dževad Termiz, red.prof Edisa Hodžić, ass.
Institucionalni i vaninstitucionalni programi u resocijalizaciji	3	1	0	I	6	dr. sc. Ranko Kovačević, doc. mr.sc. Lejla Kuralić, viši ass.
Socijalni rad i prevencija delinkvencije mladih	3	3	1	I	6	dr. sc. Nijaz Karić, vanr. prof. mr.sc. Erna Lučić, viši ass.
Novi socijalni rizici	3	1	0	I	6	dr. sc. Hariz Šarić, vanr. prof. Nusreta Salić, ass.

OPIS PROGRAMA

II ciklus studija Nastavni program – dodatak glavnoj listi predmeta
--

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA METODOLOGIJA NAUČNIH ISTRAŽIVANJA U SOCIJALNOM RADU I SOCIJALNOJ POLITICI	
FAKULTET	Filozofski fakultet
KATEDRA	
SMJER - MODUL	Socijalni rad
ODSJEK	Socijalni rad
ECTS	6
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	3
Auditorne vježbe	1
Eksperimentalne vježbe	-
NASTAVNIK	dr.sc. Dževad Termiz, redovni profesor
ASISTENT	Edisa Hodžić, ass.
INTERESNA GRUPA	Studenti master studija
KONSULTACIJE	-
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	-
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	00387 35 300 509
Fax	00387 35 306 332
Telefon (kancelarija)	00387 35 300 509
Web strana fakulteta	http://www.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://www.untz.ba
PREPORUČENA LITERATURA	
<p>Obaveznaliteratura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Termiz, Dž. (2009), Metodologija društvenih nauka, II izdanje, TDK "Šahinpašić", Sarajevo 2. Termiz, Dž. (2001), Osnovi metodologije nauke o socijalnom radu, "Grafit", Lukavac 3. Termiz, Dž. i Milosavljević, S. (1999), Uvod u metodologiju politikologije, DAX "Trade", Sarajevo 4. Termiz, Dž. i Milosavljević, S. (2000), Praktikum iz metodologije politikologije, Sarajevo <p>Šira literatura:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mesihović, N. (2003), Uvod u metodologiju društvenih nauka, Ekonomski fakultet, Sarajevo 2. Milosavljević, S. i Radosavljević, I. (2003), Osnovi metodologije političkih nauka, II izdanje, Službeni glasnik, Beograd 3. Šešić, B. (1971), Logika, Naučna knjiga, Beograd 4. Šešić, B. (1977), Osnovi metodologije društvenih nauka, Naučna knjiga, Beograd 5. Šešić, B. (1980), Opšta metodologija, Naučna knjiga, Beograd 6. Šamić, M. (1997), Kako nastaje naučno djelo, Svjetlost, Sarajevo 	

7. Filipović, M. (2000), Metodologija znanosti i znanstvenog rada , IP Svjetlost	
PREDUSLOVI	
Preduslov je da je student upisan u semestar akademske godine u kojoj se sluša nastavni predmet	
SADRŽAJ KURSA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Proces naučnih istraživanja 2. Osnovne odredbe teorijskih i empirijskih istraživanja i njihov međusobni odnos 3. Posebnost metodologije u socijalnom radu 4. Specifičnosti istraživanja u socijalnom radu 5. Konceptualizacija i rekonceptualizacija istraživanja 6. Izrada istraživačkog projekta 7. Izvori i karakteristike izvora podataka 8. Pribavljanje podataka u procesu naučnog istraživanja 9. Sređivanje, obrada i analiza podataka 10. Provjera hipoteza i zaključivanje na osnovu podataka 11. Izrada izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja 12. Korištenje rezultata naučnog istraživanja u nauci i društvenoj praksi 	
CILJEVI KURSA	
Sticanje naučno-teorijskih i metodološko-metodskih saznanja o: koncepcijama, postavkama, pristupu, konceptualizaciji istraživanja, izradi istraživačkog projekta, realizaciji naučnog istraživanja, konstituisanju izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja i njegova prezentacija, te mogućnostima primjene u naučnoj i društvenoj praksi.	
OČEKIVANE RAZVIJENE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
<p>Studenti će moći:</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostalno uraditi naučno-istraživački projekat - organizovati realizaciju naučnog istraživanja - sprovesti naučno istraživanje primjenom metoda naučnog saznanja i metoda naučnog istraživanja - koncipirati i prezentirati rezultate naučnog istraživanja u formi izvještaja o istraživanju i rezultatima istraživanja. 	
NASTAVNE METODE	
<ul style="list-style-type: none"> - interaktivna predavanja - individualni rad i interaktivno učenje u grupi - izrada istraživačkog projekta 	
METODE PROVJERE ZNANJA	-mini testovi -pismeni ispit
<p>Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno. Ispit se polaže nakon odslušanog i (prvog) semestra. Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnost na predavanjima i vježbama, urađen i prezentiran individualni/grupni projekat – seminarski rad i mini testovi. Uspješno urađen, pozitivno ocjenjen i prihvaćen seminarski-pristupni rad je uslov za polaganja završnog pismenog ispita.</p>	

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA: INSTITUCIONALNI I VANINSTITUCIONALNI PROGRAMI U RESOCIJALIZACIJI	
FAKULTET	Filozofski fakultet
KATEDRA	
SMJER - MODUL	Socijalni rad
ODSJEK	Socijalni rad
ECTS	6
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	3
Auditorne vježbe	1
Eksperimentalne vježbe	-
NASTAVNIK	dr. sc. Ranko Kovačević, doc.
ASISTENT	Lejla Kuralić-Čišić, asistent
INTERESNA GRUPA	Studenti master studija
KONSULTACIJE	Srijeda (12:00 – 14:00h) Petak sa asistentom (12:00 – 15:00h) Kabinet br.14
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00. e-mail: ranko.kovacevic@untz.ba
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla 75 101
Telefon	00387 35 320 666
Fax	00387 35 320 660
Telefon (kancelarija)	00387 35 320 678
Web strana fakulteta	http://www.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://www.untz.ba
PREPORUČENA LITERATURA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Žunić-Pavlović V i Kovačević R. (ur), (2011), Penološka rehabilitacija, zakonski teorijski i praktični aspekti. Tuzla: OFFSET. 2. Žunić-Pavlović V. (ur), (2004), Evaluacija u resocijalizaciji. Beograd: Partenon, 3. Žunić-Pavlović, V., Mišković, M. Kategorizacija programa za maloletne prestupnike. U D. Radovanović (Ur.), Poremećaji ponašanja i prestupništvo mladih: Specijalno pedagoški diskurs (str. 207-231). Beograd: Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju, Centar za izdavačku delatnost, 2007. 4. Uzelac, S. (ur), (2002), Zaštitni nadzor. Metodika socijalnopedagoškog rada. Zagreb. Nakladni zavod Globus. 5. Mejovšek, M (ur), (2001), Prema modelu intervencija u kaznenim zavodima. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. 	
PREDUSLOVI	Preduslov je da je student upisan u semestar akademske godine u kojoj se sluša nastavni predmet
SADRŽAJ PREDMETA	
Sadržaj/struktura predmeta:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam poremećaja u ponašanju 2. Resocijalizacija u vremenskoj perspektivi 3. Metaanalize i pregled literature 4. Efektivnost pojedinih pristupa 	

5. Drugi programski faktori efektivnosti 6. Principi efektivnih intervencija 7. Boot kamp programi 8. Diverzioni programi 9. Programi rekreacije 10. Programi kažnjavanja 11. Programi resocijalizacije 12. Procjena prestupnika 13. Prijedlog modela institucionalnog tretmana utemeljenih na instrumentu LSI (level security instrument) 14. Alternativne sankcije 15. Unapređivanje prakse u skladu sa naučnim dostignućima	
CILJEVI PREDMETA	
Upoznati studente sa savremenim institucionalnim i vaninstitucionalnim programima resocijalizacije u svijetu i njihovo osposobljavanje za primjenu programa u našim uvjetima.	
OČEKIVANE RAZVIJENE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom cijelog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da: <ul style="list-style-type: none"> • Prepoznaju etiološke, fenomenološke aspekte poremećaja u ponašanju; • Procijene mogućnosti metodskih pristupa u procesu rehabilitacije osoba sa poremećajima u ponašanju; • diferenciraju razlike u primjeni institucionalnih i vaninstitucionalnih programa; • prepoznaju druge programske faktore efektivnosti;; • Osmisliti i provesti istraživanje u području poremećaja u ponašanju, primjene programa tretmana, te na osnovu rezultata izvoditi zaključke. 	
NASTAVNE METODE	Predavanja, AV vježbe, seminarski radovi, testovi - mini ispiti.
METODE PROVJERE ZNANJA	-mini testovi -pismeni ispit
Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno. Ispit se polaže nakon odslušanog i (prvog) semestra. Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnost na predavanjima i vježbama, urađeni prezentirani individualni/grupni projekat – seminarski rad i mini testovi. Uspješno urađen, pozitivno ocjenjen i prihvaćen seminarski-pristupni rad je uslov za polaganja završnog pismenog ispita.	
PREPURUČENA DODATNA LITERATURA	
1. Žunić-Pavlović V Kovačević R Bjedić M. (2008), Primena sporta u prevenciji i tretmanu delinkventnog ponašanja. I međunarodni simpozijum: Sport i zdravlje, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Fakultet za sport, Univerzitet u Tuzli. 2. Robinson G i Crow I. (2009) Offender rehabilitation: theory, research and practice. Sage Publication: British library, 3. MacKenzie DL. (2006), What works in corrections. Cambridge University Press, 4. Latessa EJ i Allen HE. (2003), Corrections in the community, 2nd ed. Anderson publishing Svu dodatnu literaturu u vezi predavanja/ kursa studenti mogu dobiti od predmetnog nastavnika.	
DODATNE INFORMACIJE	Za sve nejasnoće u vezi sa svim oblicima rada u nastavi dr. možete se obratiti predmetnom nastavniku i/ili asistentu

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA:	
SAVREMENA SOCIJALNA POLITIKA	
FAKULTET	Filozofski fakultet
KATEDRA	
SMJER	Socijalni rad
ODSJEK	Socijalni rad
ECTS	6
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	3
Auditorne vježbe	1
Eksperimentalne vježbe	-
NASTAVNIK	dr.sc. Behija Čišić, vanr.prof.
ASISTENT	mr.sc. Asim Pandžić, viši asistent
INTERESNA GRUPA	Studenti master studija
KONSULTACIJE	Utorak (12:00 – 15:00h) Petak (12:00 – 15:00h)
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00. Email: asim.pandzic@untz.ba
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	00387 35 300 509
Fax	00387 35 306 332
Telefon (kancelarija)	00387 35 300 509
Web strana fakulteta	http://www.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://www.untz.ba
PREPORUČENA LITERATURA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Čišić, B.</i> (2005), <i>Socijalnopolitika</i>, Univerzitetu Tuzli 2. <i>Puljiz, V.</i> (1997): <i>Socijalnereformezapada</i>, izd. Revijazasocijalnupolitiku, StudijskicentarsocijalnogradapravnogfakultetaSveučilištauZagrebu. 3. <i>Puljiz, V.</i>: <i>Društvenepromjeneisocijalnopolitika</i>, časopis «Socijalnirad», 1/90. 4. <i>Pusić, E.</i> (1976): <i>Socijalnazaštitaidrduštvenirazvoj</i>, Savezdruštavasocijalnihradnika, Zagreb. 5. <i>Puljiz, V. i Bežovan, G. i Sućur, Z. i Zrninščak, S.</i> (2005). <i>Socijalnopolitika: povjest, sustavi, pojmovnik, pravnifakultet</i>, Zagrab. 6. www.ibhibih.org 	
PREDUSLOVI	
Preduslov je da je student upisan u semestar akademske godine u kojoj se sluša nastavni predmet	
SADRŽAJ KURSA	
<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj socijalne države unutar Evropske unije, • Modeli socijalne zaštite, • Socijalna politika izapošljavanje u zemljama Evropske unije, • Poticajni modeli pronatalitetne politike Njemačke • Demografski razvoj i posljedice za društvo i politiku unutar zemalja Evropske unije • Modeli integracije osoba sa onesposobljenjem u okviru institucija zemalja Evropske unije, iskustva evropskih zemalja u oblasti socijalne politike (poldersistemidr.) • Socijalna sigurnosti socijelne reforme Sjedinjenih američkih država • Socijalno politika i globalno društvo, dimenzije globalizacije, uzroci globalizacije i posljedice globalizacije • Strategija u borbi protiv siromaštva unutar zemalja Evropske unije, Bosna i Hercegovina u 	

<p>procesu tranzicije sistema socijalne politike</p> <ul style="list-style-type: none"> • Postmoderna i osvrta na perspektive u razvoju socijalne politike 	
CILJEVI KURSA	
Cilj je da se studenti upoznaju i prošire svoja znanja i vještine o savremenim modelima, normativima i reformama u kreiranju socijalne politike u savremenom svijetu	
OČEKIVANE RAZVIJENE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju semestra/kursa <i>uspješni studenti</i> , koji su tokom čitavog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:	
<ul style="list-style-type: none"> • Za primjenjivanje savremenih pristupa i modela socijalne politike • Procjenjivanje mogućnosti pristupa u kreiranju modela socijalne politike • Procijeniti determinante socijalne politike koje uslovljavaju razvoj socijalne države • Analizirati i evaluirati sistem socijalne sigurnosti u cilju njegovog unapređenja u socijalnoj zajednici • Osmisliti i provesti istraživanje u području sistema socijalne sigurnosti savremen socijalne politike 	
NASTAVNE METODE	
U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva kursa i kompetencija studenata u toku kursa će se koristiti sljedeće metode:	
<ul style="list-style-type: none"> · predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava i tehnika aktivnog učenja - Praktične vježbe, audiovizuelne vježbe iz tematskih oblasti uz praktičnu primjenu - Pripreme grupnih i individualnih seminarskih radova - Konkretno iskustvo – promatranje, promišljanje, analiza i diferencijacija 	
METODE PROVJERE ZNANJA	<ul style="list-style-type: none"> - mini testovi - pismeni ispit
<p>Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno. Ispit se polaže nakon odslušanog i (prvog) semestra. Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo predavanjima i vježbama, aktivnost u predavanjima i vježbama, urađeni prezentirani individualni/grupni projekti – seminarski rad i mini testovi. Uspješno urađeni, pozitivno ocjenjeni i prihvaćeni seminarski pristupni rad je uslov za polaganje završnog pismenog ispita.</p>	
PREPORUČENA DODATNA LITERATURA	
Preporučena literatura pokriva osnovne aspekte tematika opisanih u sadržaju kursa. Zanimljivije i uočavanje i usavršavanje u okviru ove problematike predmetni nastavnik može a i ne mora predložiti dodatnu literaturu.	
DODATNE INFORMACIJE	Za sve nejasnoće u vezi ovog kursa možete se obratiti predmetnom nastavniku

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA: NOVI SOCIJALNI RIZICI	
FAKULTET	Filozofski fakultet
KATEDRA	
SMJER	Socijalni rad
ODSJEK	Socijalni rad
ECTS	6
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	3
Auditorne vježbe	1
Eksperimentalne vježbe	-
NASTAVNIK	dr. sc. Hariz Šarić, vanr. prof.
ASISTENT	Nusreta Salić, asistent
INTERESNA GRUPA	Studenti master studija
KONSULTACIJE	Četvrtak (12:00 – 14:00h) Petak sa asistentom (12:00 – 15:00h) Kabinet br.32
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakim radnim danom od 08:00 do 16:00. e-mail: hariz.saric@untz.ba
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla 75 101
Telefon	00387 35 300 509
Fax	00387 35 306 332
Telefon (kancelarija)	00387 35 300 509
Web strana fakulteta	http://www.untz.ba
Web strana nastavnog kursa	http://www.untz.ba
PREPORUČENA LITERATURA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ajduković, M., Ajduković, D. (ur.), (1996), Pomoć i samopomoć u skrbi za mentalno zdravlje pomagača, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb. 2. Arambašić, L. (ur.),(2000), Psihološke krizne intervencije, podrška i pomoć nakon kriznih događaja, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, 182 str. 3. G. Bonoli: Novi socijalni rizici i postindustrijska socijalna politika (prijevod). 4. Taylor-Gooby, P. (2004.) New Risks and Social Change. U: Taylor-Gooby, P. (ed.) New Risks, New Welfare. Oxford: Oxford University Press, str. 1-28. 5. Izbjeglice, međunarodna zaštita, pravni položaj i životni problemi izbjeglica, prognanik i raseljenih lica, Pravni fakultet, Fakultet političkih nauka, Institut za međunarodnu politiku i privredu, Beograd,1998 6. Vuković, D.(2004). Socijalni rad sa migrantima (rider) , Fakultet političkih nauka, Beograd. 7. Šarić, H. (2010), Socijalni rad sa ovisnicima, OFFSET, Tuzla 8. Vlajkovic, J. (1992) Životne krize i njihovo prevazilaženje, Beograd: Nolit 	
PREDUSLOVI	Preduslov je da je student upisan u semestar akademske godine u kojoj se sluša nastavni predmet
SADRŽAJ PREDMETA	
Sadržaj/struktura predmeta:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojam i vrste socijalnih rizika 2. Stari i novi socijalni rizici: organizirani kriminal, socijalna isključenost, siromaštvo, nezaposlenost, nasilje u porodici, ovisnosti, izbjeglištvo, trgovina ljudima, PTSP, invaliditet, demografsko starenje 	

<p>stanovništva i drugi, u razvojnoj perspektivi</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ekološk model u objašnjenju psihosocijalnih rizika 4. Nasilne migracije u uslovima oružanih sukoba - situacija u B i H 5. Društvenedezorganizacije, organizirani kriminal, korupcija, dezorganizacija braka i porodice 6. Faktoririzikaisocijalnofunkcioniranje pojedina cau pojedinim životnimrazdobljima - djetinjstvu, adolescenciji, odraslojstarijoj životnojdo bi 7. Porodični faktori rizika za nastanak socijalnopatoloških ponašanja djece 8. Uticaj informacionih i komunikacionih tehnologija na nove socijalne rizike u društvu (prednosti i mane) 9. Socijalni rizici starosti 10. Specifični rizici muškaraca i žena 11. Posljedice masovnog ulaska žena na tržište rada i njegovi utjecaji na razvoj porodice, demografska kretanja, kao i odgoj novih generacija 12. Koncept osnaživanja pojedinih skupina izloženih socijalnim rizicima 13. Savjetovanje, podrška, prevencija nasilja i konflikata 14. Sprječavanje rizika novog siromaštva i nezaposlenosti, aktivnim mjerama zapošljavanja i obrazovanja 15. Strategije upravljanja socijalnim rizicima 	
CILJEVI PREDMETA	
<p>Cilj realizacije nastavnog programa je da studenti steknu osnovna teorijska (sa)znanja o novim socijalnim rizicima, njihovoj manifestaciji i pojavnim oblicima, polazeći prije svega od posljedica rata, kao i aktuelnih ekonomskih, socijalnih i političkih reformi i tranzicije bosanskohercegovačkog društva kao situacije u kojoj se pojavljuju mnogi socijalni problemi u kojima je djelovanje socijalnog rada veoma značajno.</p>	
OČEKIVANE RAZVIJENE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
<p>Na kraju semestra/kursa uspješni studenti, koji su tokom cijelog nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • da mogu teorijski i empirijski utemeljeno razumijevati nove socijalne rizike, te vidove i oblike njihovog ispoljavanja i manifestovanja • mogu prepoznavati i suočavati se sa novim socijanom rizicima primjenom stečenih znanja i vještina • Polaznici će naučiti razlikovati specifični značaj pojedinih faktora rizika i zaštite. • Navedena saznanja koristiti će se pri planiranju, provođenju i evaluaciji intervencija čiji je prevencija, olakšavanje ili zaustavljanje pojedinih socijalnih rizika. • Polaznici će primjenjivati stečeno znanje o novim socijalnim rizicima u istraživačkoj praksi i svakodnevnom životu. 	
NASTAVNE METODE	Predavanja, AV vježbe, seminarski radovi, testovi - mini ispiti.
METODE PROVJERE ZNANJA	-mini testovi -pismeni ispit
<p>Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno.Ispit se polaže nakon odslušanog i (prvog) semestra. Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvonapredavanjimai vježbama, aktivnostinapredavanjimai vježbama, urađeniprezentiranindividualni/grupniprojekat –seminarskiradiminitestovi. Uspješno urađen, pozitivno ocjenjen i prihvaćen seminarski-pristupni rad je uslov za polaganja završnog pismenog ispita.</p>	

PREPURUČENA DODATNA LITERATURA	
1. Ajduković, Sinanović, O M., Pavleković, G. (2000), Nasilje nad ženom u obitelji, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, Drugi dio, str. 109-166.	
2. Hudolin, V. (1986), Alkoholizam mladosti. Školska knjiga, Zagreb	
3. Kušević, V. (1987), Zloupotreba droga. Grafički zavod Hrvatske, Zagreb,	
4. Metodologija istraživanja razvoja odraslih i starenja. U: Schaie, K.W. i Willis, S.L. (ur.) Psihologija odrasle dobi i starenja. Jastrebarsko: Naklada Slap, 107-128.	
5. Milosavljević, B. (2003), Socijalna patologija i društvo, Banja Luka	
6. Milosavljević, M. (2004), Devijacije i društvo, Beograd.	
7. Milosavljević, M. (1996), Socijalni rad između tradicionalnog i modernog, "Draganić", Beograd.	
8. Pregrad, J. (ur.) (1996), Stres, trauma, oporavak, Društvo za psihološku pomoć, Zagreb, str. 93-105; 147-215.	
9. Milosavljević, N. (1993), Gerontologija, Novi Sad, str. 150.	
10. Šarić, H. (2008), Prostitucija i ostale pojave socijalne patologije, OFSET, Tuzla.	
11. . (2001), Ovisnost o drogama - Uzroci i posljedice, prevencija i liječenje - Multidisciplinarni pristup, Tuzla.	
12. Špadijer-Džinić, J. (1988), Socijalna patologija. Beograd: ZUNS.	
13. Tomić, R., Šarić, H. (2008), Sociopatološke manifestacije kod djece i mladih, OFSET, Tuzla,	
odatnu literaturu u vezi predavanja/ kursa studenti mogu dobiti od predmetnog nastavnika.	
DODATNE INFORMACIJE	e nejasnoće u vezi sa svim oblicima rada u nastavi dr. možete se obratiti predmetnom nastavniku i/ili asistentu

NASTAVNI PROGRAM PREDMETA/KURSA: SOCIJALNI RAD I PREVENCIJA DELINKVENCije MLADIH	
FAKULTET	Filozofski
KATEDRA	
SMJER-modul	Socijalni rad
ODSJEK	Socijalni rad
ETSC	6
SEDMIČNI BROJ SATI U SEMESTRU	
Predavanja	3
Auditorne vježbe	1
Eksperimentalne vježbe	0
NASTAVNIK	dr. sc. Nijaz Karic, vanr. prof.
ASISTENT	mr. sc. Erna Lučić, ass.
INTERESNA GRUPA	Studenti prve godine master studija socijalnog rada
KONSULTACIJE	Srijeda od 10.00 do 13.00 i četvrtak od 10:00 do 13:00 sati, Filozofski fakultet, kabinet br. 32.
DODATNE INFORMACIJE U VEZI KURSA	Svakimradnimdanomod 08:00 do 16:00. e-mail: nijaz.karic@untz.ba
Adresa fakulteta	T. Markovića br. 1. Tuzla
Telefon	387 /0/61 13 67 37.
Fax	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Telefon (kancelarija)	Fax: 387 /0/35 30 63 31.
Web strana fakulteta	http://webmail.untz.ba .
Web strana nastavnog kursa	http://webmail.untz.ba .

PREPORUČENA LITERATURA	
<ol style="list-style-type: none"> 1. B. Popović-Čitić, V. Žunić-Pavlović, Prevencija prestupništva dece i mladih, Ministarstvo obrazovanja, Beograd, 2005. 2. M.Milosavljević, M. Brkić, Socijalni rad u lokalnoj zajednici, Beograd, 2005. 3. J. Bašić, Teorije prevencije, Školska knjiga, Zagreb, 2009. 4. M. Singer, L.J.M. Todorović, Delinkvencija mladih, Zagreb, 1993. 5. J. Bašić, J. Janković, Rizični i zaštitni čimbenici u razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladeži, Zagreb, 2001. 6. H. Bulinger, J. Novak, Mrežni socijalni rad, Filozofski fakultet, Banja Luka, 2004. 7. J. Bašić, J. Janković, Prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih u lokalnoj zajednici, Zagreb, 2001. 8. S. Buljubašić, Maloljetnička delinkvencija, Arka Press, Sarajevo, 2005. 9. N. Karić, Socijalni rad i maloljetnička delinkvencija u zajednici, Tuzla, 2008. 10. R. Tomić, M. Šehović, N. Karić, I. Hasanović, Delinkventno ponašanje djece i mladih, OFF-SET, Tuzla, 2008. 	
PREDUSLOVI	<p>Preduslov je da je student upisan u semestar akademske godine u kojoj se sluša nastavni predmet</p>
SADRŽAJ KURSA	
<p>Sadržaj kursa obuhvata sledeće teme i nastavne jedinice:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Savremeno definisanje prevencije i maloljetničke delinkvencije 2. Delinkvencija mladih kao socijalni problem 3. Rizično dijete, porodica i socijalni rad 4. Resursi prevencije, socijalizatorska i socijalno-zaštitna funkcija lokane zajednice 5. Ciljevi preventivnog socijalnog rada u lokalnoj zajednici 6. Mogućnosti preventivnog socijalnog rada u prevenciji maloljetničke delinkvencije 7. Uloga socijalnog rada u konceptualizaciji prevencije 8. Koncepti i razine prevencije u socijalnom radu 9. Prevencija usmjerena na rizične socijalne i zaštitničke faktore 10. Socijalno-ekološki razvojni koncept 11. Koncept rizičnih faktora i protektivnih faktora 12. Koncept socijalne akcije u socijalnom radu 13. Koncept i strategija socijalnog razvoja 14. Koncept mrežnog socijalnog rada i mrežnog uticaja 15. Principi socijalnog rada i nivoi protektivnog djelovanja u oblasti prevencije 16. Savremene strategije preventivnog djelovanja 17. Koncept otpornosti i koncept razvojnih prednosti 18. Koncept osnaživanja i zastupanja u socijalnom radu 19. Koncept promocije mentalnog zdravlja 20. Socijalno zakonodavstvo i prevencija 21. Razvojna prevencija i situacijska prevencija 22. Preventivne aktivnosti socijalnog rada usmerene na pojedinca/maloljetnika, grupu/vršnjake, porodicu i lokalnu zajednicu 23. Međunarodni standardi u oblasti prevencije maloljetničke delinkvencije 24. Programi i strategije prevencije delinkvencije mladih 	
CILJEVI KURSA	
<p>Osnovni cilj ovog predmeta je da student isteknu i prošire teorijska znanja o savremenim teorijama i savremenim konceptima prevencije maloljetničke delinkvencije i o ulozi, zadacima i mogućnostima</p>	

savremenog socijalnog rada u konceptualizaciji i realizaciji socijalnih akcija i programa prevencije maloljetničke delinkvencije	
OČEKIVANE RAZVOJNE SPOSOBNOSTI/KOMPETENCIJE STUDENATA	
Na kraju semestra/kursa <i>uspješni studenti</i> , koji su tokom nastavnog perioda kontinuirano obavljali svoje obaveze, biće osposobljeni da: -poznaju savremene koncepte i teorije prevencije -mogu usvojena znanja o savremenim konceptima prevencije koristiti u kreiranju i provođenju programa prevencije maloljetničke delinkvencije i razumjevanju uloge, mogućnosti i zadataka socijalnog rada u konceptualizaciji prevencije delinkvencije mladih	
NASTAVNE METODE	
U cilju efikasnog izvođenja nastave i postizanja postavljenih ciljeva kursa i kompetencija studenata u toku kursa će se koristiti sljedeće nastavne metode: predavanja, vježbe, seminarski radovi i testovi-mini ispiti.	
METODE PROVJERE ZNANJA	-mini testovi -pismeni ispit
Konačni-završni ispit studenti polažu pismeno. Ispit se polaže nakon odslušanog i (prvog) semestra. Konačnom završnom pismenom ispitu predhode predispitne obaveze: prisustvo na predavanjima i vježbama, aktivnost na predavanjima i vježbama, urađeni prezentirani individualni/grupni projekat – seminarski rad i mini testovi. Uspješno urađen, pozitivno ocjenjen i prihvaćen seminarski-pristupni rad je uslov za polaganja završnog pismenog ispita.	
PREPORUČENA DODATNA LITERATURA	
1 .Grupa autora (2005), Održiv razvoj socijalni rad, Filozofski fakultet, Banja Luka 2. Ivan Vidanović, (2005), Mentalna higijena, Beograd 3. Ivan Vidanović, (2006), Rečnik socijalnog rada, Beograd 4. M. Danilović, Porodica i maloljetnička delinkvencija, Rijeka, 1986. 5.M.Milosavljević (1998), Socijalni rad nameđivekova, Draganić, Beograd.	

Voditelj drugog ciklusa studija
Dr.sc. Hariz Šarić, vanr. prof.

Voditelj odsjeka
Dr.sc. Hariz Šarić, vanr. prof.